

MONATA GAZETO DE E-HANDIKAPULOJ

INFORMILO 2

FEBRUARO 2013

Kol. 334/29

XX

Enhavo: Reta Vortaro, Pola E-Asocio, Inaŭgurita ponto, ILERA, E-mental, Fotoekspozicio
Vojoj, BET 49, Nurenberga E-grupo, Greziljono, Lokustoj, Sorĉa paŝtelkrajono

XX

*El grizaj nuboj silente falas teren
blankaj neĝoflokoj.*

*Sur la arboj kaj birdonutrejoj
atendas birdetoj kaj esperas,
ke la homoj ne lasos ilin morti
pro malsato.*

La primavero, venu jam !

Per la buŝo pentris Pavel Hejhal

Reta Vortaro por la poŝo

Post vasta monkolekto inter esperantistoj, la tuta enhavo de Plena Ilustrita Vortaro nun estas libere uzebla en la reto, kie antaŭe haveblis nur Reta Vortaro, kompilita kaj daŭre plibonigata de granda teamo de volontuloj. Sed intertempe Reta Vortaro ekhavis novan avantaĝon: nun eblas facile instaligi ĝin en sian poŝtelefonon. Ni intervjuis la aŭtoron de la Android-versio. *Pli multe legu en Libera folio, kie estas longa intervjuo.* red.

La pola Esperanto-Asocio denove havas prezidanton

Post duonjara ĥaoso Pola Esperanto-Asocio denove havas funkciantan estraron. Kiel provizora prezidanto estis elektita Stanisław Mandrak. Lia tasko estos gvidi la asocion dum duonjaro, ĝis la planata membrokunveno, kiu elektos ordinaran estraron.

Inaŭgurita la Ponto Esperanto en Pollando

Unu plia ZEO. Estis inaŭgurita en Bydgoszcz, centra regiono de Pollando, la Ponto Esperanto. La tiea urba konsilio elektis tiun nomon okaze de la 125-a datreveno de la internacia lingvo.

La solenaĵo, dum kiu oni malkovris du memorŝildojn, okazis la 27-an de oktobro. La ceremonio, en kiu oni parolas Esperante kaj pollingve, estis kunordigita de la

urba sekretario de edukado kaj kulturo, Lech Zagłoba, esperantisto jam de pli ol 40 jaroj. La tiea gazetaro raportis pri la okazintaĵo.

Transprenite el www.esperantoilustrita.com

De kie devenas nia ideo? (historio de ILERA).

Estas tute nature, ke Esperanto ne evitis radioamatoran hobion. Radioamatoroj el tuta mondo unuiĝas en la organizaĵo ILERA – Internacia Ligo de Esperantistaj Radioamatoroj. La membroj de la ILERA regule laboras en la zono de mallongaj ondoj kaj faras kontaktojn per radiofonio, kie ili uzas Esperanton. Tiamaniere ili propagas la ideon de internacia lingvo, interkomprenon de diversaj nacioj kaj interkomprenon de vasta publiko.

Antaŭ pli ol duonjarcento la amatora radio komencis transsalti distancojn, landlimojn kaj vastajn oceanojn por doni al la ordinara homo teknikan kapablon por rekta voĉa kontakto kun iu ajn loko sur la terglobo.

Historia uzado de Esperanto por radioamatora komunikado komenciĝas okaze de radioamatora kongreso en Parizo en la jaro 1925 per decido, kiun ĉi tiu kongreso akceptis por prospero de Esperanto. Pro multaj politikaj, ekonomiaj kaj organizaj problemoj antaŭ la dua mondmilito kaj baldaŭ post la dua mondmilito, Esperanto inter la radio-amatoroj ne multe disvastiĝis. La fundamenton por disvastigo kaj aplikado de Esperanto en radioamatora laboro metis en la jaro 1970 la 55-a kongreso de Universala Esperanto-Asocio en Vieno, kie estis fondita la ILERA .

La unuan, fondon kunvenon partoprenis dek kvar esperantistoj radioamatoroj en 7 landoj. La idea fondinto de la ILERA estis aŭstria esperantisto, radioamatoro Rudi Bartosch, OE 3 RU. Li mortis en la jaro 1973, sed lia ideo disvastiĝas inter radioamatoroj kaj esperantistoj. En la jaro 1977 fariĝis la ILERA faka grupo de UEA kaj ĝis hodiaŭ havas pli ol 600 membroj el ĉirkaŭ 50 landoj de la tuta mondo.

Ĉiujare en novembro la ILERA organizas mondan radioamatoran konkurson sur mallongaj ondoj, kiu daŭras 48 horojn, dum kiu oni uzas Esperanton. Partoprenas stacioj el ĉiuj partoj de la mondo. Jam multajn jarojn oni aranĝas regulajn naciajn kaj internaciajn t.n. "kunvenojn en etero", dum kiuj oni uzas Esperanton.

La ideo de tiuj ĉi kunvenoj estas konvinki vastajn vicojn de radioamatoroj, ke la artefarita lingvo Esperanto estas kapabla por praktika komunikado kaj ke Esperanto estas lingvo, per kiu oni povas facile solvi nunajn lingvajn problemojn inter unuopaj nacioj.

Tiun ĉi realan fakton dokumentas jam tio, ke Esperanto post pli ol 125 jaroj de sia ekzistado fariĝas pli kaj pli multe uzata lingvo, kaj nome ne nur por tradukoj de klasika kaj teknika literaturo, sed ankaŭ en praktika internacia kontakto. (Franta OK 2 LS)

František Frýbert

***ĈU VI JAM PAGIS LA KOTIZON POR
LA JARO 2013 ? ANTAŬDANKON !***

Kio estas E-mental Esperanta klubo?

La membroj ne estas nur gejunuloj, sed ankaŭ ne senioroj. Ilia agado estas interesa, amuza, sed ankaŭ utila. Jam aliĝis ankaŭ eksterlandanoj. Legu pli multe sur iliaj retpaĝoj.

<http://www.e-mental.cz/>.

Antaŭ kelkaj jaroj ili fariĝis t. n. adoptaj gepatroj de la porketo Pekario en la praga ZOO-ĝardeno. Ili nomis ĝin Emička. Omaĝe de la adopto ili ĉiujare tie kunvenadas. La plej proksima adoptofesto okazos la 2.3.2013.

Gufo

En Skotlando granda gufo ne atendite atakis viron, kiu iris tra la strato. Ne estas kutime, ke gufo atakas homon, sed eble estus utile, ke partoprenantoj de Esperantaj aranĝoj pripensu, ĉu estas sekure viziti gufujon.

(Komprenu: gufo=simila al strigo, gufujo= junul-esprimo por nokta te-ejo /ĉeĥe noční čajovna). Elektita de iliaj retpaĝoj jary

Fotoekspozicio „Vojoj“

En la Palaco de Nacioj en Ĝenevo okazis en la tagoj 24.9.-12.10.2012 la fotoekspozicio „Vojoj“ de la ukrainia fotoartisto kaj esperantisto Eŭheno Kovtonjuk. Pluraj fotoj rilatas Esperanton kaj ĝian 125-jariĝon. La ekspozicion malfermis la Ĝenerala direktoro de UN en Ĝenevo. Eŭheno Kovtonjuk estas rekonita en multaj landoj de la mondo. Pli ol dek liaj fotoekspozicioj okazis en Ukrainio, Novjorko, Nico, Marsejlo, Bakuo kaj aliloke.

La temo estis vojoj, kiuj montras niajn komunajn radikojn, la universalajn valorojn, kaj bildigas pontojn al interkompreniĝo inter malsamaj vivospers-

toj kaj kulturoj. En la gastlibro estas impresoj pri la ekspozicio en 16 lingvoj, inkluzive de Esperanto. el la revuo „Esperanto“

Invitoj:

B E T 49

Litova Esperanto-Asocio invitas vin partopreni tradiciajn, ĉiujarajn internaciajn somerajn la 49-ajn Baltiajn Esperanto-Tagojn. BET okazas ekde 1959 ĉiujare laŭvice en Latvio, Estonio, Litovio.

Loko: BET-49 okazos en la orientlitovia urbo kaj regiona centro UTENA, kiu estas fondita en 1261 kaj estas unu el la plej malnovaj loĝlokoj de Litovio.

Tempo: BET-49 funkcios la 6-an – 14-an de julio 2013. Veni al la aranĝo eblas jam la 5-an de julio.

Aliĝo: por aliĝi necesas plenigi aldonatan aliĝilon kaj sendi ĝin al Litova Esperanto-Asocio: p.k. 167, LT-44287 Kaunas, Litovio. Eblas aliĝi telefakse +370-37-228616 aŭ rete al litova.ea@mail.lt . Samtempe pagu aliĝkotizon. Aliĝiloj riceveblas ĉe LEA. Aliĝkotizo: ĝis la 31.03.2013 de 60 – 120 lidoj laŭ landoj.

Nurenberga Esperanto-grupo festos

la 125-jaran jubileon de sia fondo de la 17 – 20-a de majo 2013. La grupo estas la plej malnova en la mondo. Por tiu okazo estas planate aranĝi ekspozicion pri Esperanto ĝenerale kaj pri la E-grupo speciale. Vizitu nin.

Sabine Hauge

La franca Esperanto-kastelo Greziljono invitas

staĝo PRINTEMPaS kun intensaj kursoj, internaciaj KER-ekzamenoj, seminario pri interkultura komunikado de la 20-a de aprilo ĝis la 1-a de majo 2013 = gresillon.org/printempo, laŭtema SOMERA programo: Turisma semajno kun tuttagaj ekskursoj + Art-amatora semajno + Alternativa MO-JOSEjo. Festa semajno por infanoj kaj familioj + Teatra aktora Semajno de la 6-a de julio ĝis 17-a de aŭgusto 2013 => gresillon.org/somero

Lokustoj en supo

Rakonto por anim-plezuro de Bruno Ferraro

En unu groto en dezerto vivis grupo de monaĥoj. Unu el ili estis ankoraŭ malsperta, do nun juna kaj konatiĝis kun la vivo de monaĥoj. Foje li venis al maljuna saĝa monaĥo.

„Patro“, li alparolis lin, „vi scias, ke estos jam unu jaro, de kiam mi vivas en tiu ĉi dezerto. Kaj dum tiu tempo sesfoje aŭ sepfoje alflugis lokustoj. Vi scias, kia tio estas katastrofo, ĉar lokustoj algrimpas en nian manĝon. Kiel vi povas tion elteni?“

La maljuna viro, kiu vivis en la dezerto jam kvardek jarojn, respondis lin tiel: „Kiam la unua lokusto alflugis en supon, mi forverŝis ĉion. Kiam pasis ia tempo, mi elmetis dum flugatako de lokustoj ĉiujn lokustojn, kiuj falis en la supon kaj

mi finmanĝis ĝin.

Pli malfrue mi manĝis supon kune kun lokustoj. Nuntempe, kiam unu lokusto klopodas foriri el la supo, mi almetas ĝin reen en la supon.“

Instruo

Dum la tempo homo al kutimiĝas je ĉio kaj alportas al li kvieton ankaŭ tio, kio estas malagrable en sia esenco. Iu eĉ komencas respekti siajn erarojn.

Sendis Blanka Hužerová

Sorĉa paŝtelkrajono (rakonto)

Pro kio mi kun miaj kamaradoj grimpis sur tiun rokon – cerbumis jam kelkajn monatojn Petro, katenita al la lito. Tio, kio okazis, estis senkonsidera bubajo, kiu tute ŝanĝis al li la vivon. Milfoje li povis en la imago denove vidi tiun eraran paŝon kaj krutan falon en profundon, sed ĝin jam ne povis malfari. Li pensis, ke eble estus pli bone tie morti, ol kuŝi senpove tiel longan tempon. Ankaŭ terure estis, kiam lin vizitis la panjo, kiu pensis, ke li studos en la akademio de vidarto kaj li nun ne kapablis eĉ respondi je ŝia

saluto. La junaj asistantinoj – flegistinoj Zuzka kaj Klára zorgis pri li en la korpiterapia instituto kaj klopodis dismovigi lian korpon, sed sen rezultoj. Kelkfoje, kiam iliaj fizikaj fortoj jam perdiĝis, ili ekkriis al li: Klopodu Petro, almenaŭ iom! Vi devas voli! Petro respondis al ili mense, ke li vere volas, sed li ne povis ekparoli. Ŝajnis, ke tio estas senespera.

Foje Zuzka ricevis etan paketon de belaj bildetoj. Sur ili estis desegnitaj floroj, arboj, aŭ nur suno, sed ĉiam el la bildetoj brilis nekutima harmonio. Granda surprizo estis por ŝi, kiam sur la dua flanko vidis skribita: Per la piedo desegnis Alice Pánková, 11 jaroj, Trutnov. Ĉu tio eblas, desegni per piedo? Mi estas sana, sed tion mi ne kapablas.

Jen ŝi rememoris Petron, ke lia panjo kelkfoje rakontis, kiel bele Petro pentris antaŭ la akcidento. Zuzka cerbumis, se li vidus tiun 11-jaran knabinon ĉe la desegnado, ĉu li ricevus novan forton por la vivo? Sian ideon ŝi tuj telefonis al Klára, kiu konsentis kaj jam ambaŭ elpensis pluan planon. Ili vojaĝos al Trutnov.

Kiam ili ekvidis la malgrandan knabinon Alice, kiu aspektis kiel fabela feino kun siaj longaj oraj haroj, ili admiris ŝian energion kaj afablan ride-ton, kvankam mankis al ŝi la manoj pro sekvo de nask-difekto. Tamen ŝi aspektis feliĉe. Ĉiuj tuj amikiĝis kaj Alice volonte montris al ili sian pentran arton. Ŝi tiel majstre regis la penikon inter fingroj de la piedo, ke tio almemorigis pri arta koncerto. La bildo nekredeble vidiĝis sur la blanka papero, kvazaŭ ĝi estus elsorĉita.

„Vi estas ege lerta!“ admiris tion Klára. „Danke al sorĉa kolor-krajoneto“ respondis Alice. „Danke al kio?“ „Al la sorĉa paŝtelkrajoneto, ĝi kuŝas tie sur la tablo“. „Kaj pro kio ĝi estas sorĉa?“ „Ĝi donas esperon al homoj. Nur danke al ĝi mi ekpentris. Mi ricevis ĝin de unu sinjoro, kiu jam ne bezonas ĝin, ke li jam scias esti feliĉa.“ „Ĉu Vi volus alveturi al ni?“ demandis knabinoj. „Ĉu montri, kiel mi scipovas pentri? Jes.“

Post nelonge ĉiuj tri venis en la ĉambron de Petro, kiu pro la vizito komence ne mienis agrable. Tamen post eta tempo la ĉeesto de malgranda knabino helpis kaj lia vizaĝo ŝajnis esti pli afabla.

Zuzka sidigis lin, ke li pli bone vidu tiun prezentadon. Alice sian ĝojon transportis sur la bildeton. Petro unuafoje post la akcidento sentis iom da ĝojo. La knabineto preskaŭ plenigis lin per energio. Se li povus almenaŭ iom moviĝi, li pense sopiris. Subite Alice diris: „Vi scipovos fari tion, kiam vi enmetos ankaŭ vian koron“. Petro ne povis kompreni, kiel ŝi scias, kion li pensas. „La sorĉa krajoneto diris tion al mi. Ĝi volas esti kun vi, prenu ĝin. Provu tion per la buŝo, vi ekvidos.“

Klára metis paŝtelon al la buŝo de Petro. Li iomete malfermis la buŝon - simile, kiel li ricevadas trinkaĵon per tubeto. Etan tempon li leksuĉis ĝin, sed baldaŭ ĝi falis sur la kovrilon. Zuzka denove donis ĝin en lian buŝon kaj Alice diris: „Vi devas batali. La krajoneto estas sorĉa, ĝi sukcesos pentri ankaŭ larmojn, vi ekvidos“. Ŝajnis al ili, ke Petro iom ekridetis.

Dum la Kristnasko la gepatroj vizitis Petron, ĉar li ne povis ankoraŭ reveni hejmen. Ili iom ornamis la ejon kaj panjo rakontis al li, kio nova estas hejme. Zuzka deĵoris tiun tagon kaj diris al ili: „Petro havas por Vi surprizon. Li eklernis pentri“. Kaj ŝi enmetis la paŝtelkrajonon en lian buŝon. Petro per ĝi faris strion kvankam malrektan, tamen post momento li ekpentrís floron kaj sub ĝi li skribis “Por panjo“. La patrino ne kapablis ion diri. Ŝi prenis la bildeton, ŝiaj okuloj estis plenaj de larmoj, kiuj fluis sur la vangojn. Pro la okulaj ŝmirajaj kosmetikaĵoj kreiĝis kolora ĉielarko. Petro en tiu momento komprenis, ke paŝtelkrajoneto estas fakte sorĉa. Vere ĝi sukcesis pentri larmojn.

El Abilimpia bulteno tradukis Jarmila Rýznarová

INFORMILO – monata gazeto por esperantistoj-handikapuloj + suplemento **ANTAŬEN**

Eldonas AEH – Asocio de esperantistoj-handikapuloj

Redaktoroj: J. Kosnar, J. Rýznarová, L. Srbová

Adreso: Svaz zdravotně postižených esperantistů, Na Okrouhlíku 953/21,

530 03 PARDUBICE, CZ tel. **466 611 941** SKYPE : jary_esperanto

e-mail: aeh-ikeh@volny.cz interreto: www.volny.cz/aeh-ikeh

Bankovní spojení: Poštovní spořitelna, číslo účtu AEH **192150088**, kód banky **0300**

Při platbách vždy uveďte vaše členské číslo (nad vaší adresou) jako variabilní symbol!

Roční předplatné časopisu Informilo= 200,-Kč, příspěvek svazu dobrovolný.

La jarabono de Informilo 15 €. Kodoĉe UEA : aehk-z

La redakcio ne ĉiam havas la saman opinion kiel la aŭtoroj de la artikoloj.